

۲۰۱۵/۰۸/۰۶

آصف بهاند

د چا؟ کړې گناه پیتی

د فیسبوک په بنیرازه بن کې، یوه نه ډیرو یارانو لافه کړې وه چې: دا دی زما د ملگرو شمیر له شلو زرو واوښت، دوستانو زما د ملگرو شمیر له پنځوسو زرو واوښت، او واوښت پسي واوښت.

ما ته به خدا راغله چې: «ته دا کسه!» ځان ته غم جوړوي. داسې وخت هم راغی چې د شل زرو او پنځوس زرو یارانو خاوندانو حکایتونه او شکایتونه پیل کړل چې نن مې دومره وتورل او ځان مې ترې خلاص کړ او نن مې دومره خلک رخصت کړل او ...

خو زه د خپل(بنایي بد) عادت او اصولو له مخې د مکتب په بن کې ډیر یاران نه لرم، هغومره یاران مې خوښیږي چې ورته رسیدلای شم. د مکتب د یارانو په منلو کې زما اصول دا دي:

– یا به پخوانی پیژنگلوي ورسره لرم،

– یا به په دې پوهیږم چې د یارانې غوښتونکی ما ته څه رازده کولی شي او یا له ما نه څه زده کولای شي، پرته له دې د «و» او «نه» په ویلو کې زه غلی یم.

فیسبوک د نوري دنیا خلک د مرستي، د مالوماتو د شریکولو او آسانتیاوو له پاره کاروي، خو په مور کې لکه د نور شیانو په څیر نا وړه استفاده و رنه کیږي. بې مسولیته لیکني، بنکنځلي، بد رد، نا وړه تبلیغات او ...

خو کله کله ښه پوستونه او ښه کامنتونه هم په کې تر سترگو کیدای شي.

د ۲۰۱۵ کال د اگست په څلورمه له یوه اوږده سفر نه په راستنیدو سره مې وروسته له څه لیکلو او لوستلو د فیسبوک د بن وړ پرانست. هلته مې د مریم میلاد په دې پوست سترگې ولگیدې:

«یوه 75 کلنی المانی راغله ویل یی: لږه سترگی یم. ماوېل بناړ کې ډیره گرځیدلی یی؟ ځواب یی راکړ چې اوس د کاره راغلم، ما ویل چې ته خو تقاعده یی، نو څنگه کار کوی؟ ویی ویل چې 12 کاله راهیسي په هفته کې دوه ورځې په یوه روغتون کې په وړیا کار کوم.

حیرانه شوم.

دې ته وایی وطن سره رښتینی او سپیڅلي مینه»

<https://www.facebook.com/mariam.milad.98?fref=nf>

زه هم له وطن، خلکو او انسانانو سره د بې ساري مینې له دغسي پینو سره، لږ نه ډیر مخامخ شوی یم. یوه بیلگه یې دا وه چې:

یوه ورځ د ډنمارکي ژبې د کورس په ټولگي کې د ډنمارکي ژبې ښوونکي چې کیم (Kim) نومیده، د کمپیوټر د غلي کولو په شیبه کې راته و ویل:

«کله دې چې کمپیوټر، تلویزیون او نور برقي آلات غلي کول، دا د «ستند باي» سور چراغ هم مړ کړه.»

ما ویل دا ولی؟

ښوونکي زیاته کړه:

«په ډنمارک کې څه د پاسه پنځه میلیونه وگړي ژوند کوي که په دې پنځو میلیونو کې څلور میلیونه کمپیوټر، تلویزیون او نورې دې ته ورته برقي وسیلې وکاروي او ټول دا وړوکي سره څراغونه تر بیا کارولو روښانه پریږدي، نو بنایسته ډیر مصرف وړ باندې راځي. دا مور ته نه مالومیږي، خو دا مصرف که هره ورځ، بیا هر میاشت او بیا هر کال محاسبه شي، لوی مبلغ ورنه جوړیږي. دا د هغو خلکو حق دی چې په فقر کې ژوند کوي، دا

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

پيسې كيدای شي چې كه څوك يا كومه خيريه ټولنه د بيوزلو هيوادونو او خلكو له پاره د مرستي غوښتنه وكړي، هلته به يې مناسب ځای وي چې ور كړل شي.»
دا وه د دوی ایدیا او نظریه، خو زما د وطن په باب د نورې دنیا خلك څه ډول فكر كوي؟ هغه به ډيرو هغو هيواد والو ته مالومه وي چې په نورو هيوادونو كې اوږده يا لنډه استوگنه لري. د ډنماركي ژبې د ښوونكي له پاسني خاطرې علاوه زه هم لكه مريم جاني غوندي يوه ورځ له يوې داسې پيښې سره مخ شوم:
يوه ورځ مې له ونې نه پر لاره باندې رالويدلې غټه څانگه لرې كوله چې يوې سپين سري ډنماركي ښځې غږ را باندې وكړ:

– كيدای شي يوې پوښتنې ته مې ځواب راکړي؟

– ما ويل: څه مرسته در سره كولاى شم؟

– د كوم ځای يې؟

– د افغانستان.

مخ يې بل اړخ ته واراوه، په ځيره نا راضه لهجه يې را ته و ويل:

– نه يې منم چې د جگړو او كركو د وطن يو څوك دې له چا سره مرسته وكړي. دا په بنگيدو، بنگيدو په خپله مخه لاړه او زه ...

او زه، خدای زده د چا د كړو گناهونو په اور كې نښي شوم.

پای

د پاڼو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ